

የሲፒኢ ማጣራት ምርመራ

ለበሽተኞች የሚሰጥ መረጃ

በዚህ ጽሑፍ ለቀረበው መረጃ ላይ ጥያቄ ቢኖራችሁ እናንተን ከሚጠብቁ የህክምና ወይም የነርሶች አባል ቡድን ጋር መወያየት በጣም አስፈላጊ ነው።

ስለ ሲፒኢ ግንዛቤ ምንድነው

የያንዳንዱ እንከን የሌለውና ጤናማ ሰው አንጀት አንታሮባክቲርያሲ የሚባል ባክቲርያ ይኖረዋል። እነዚህ ባክቲርያ አንጀት ውስጥ ይኖራሉ። ምንም ጉዳት የላቸውም፤ የበላነውን ምግብም ለመንሸራሸር ይረዱናል። ይህ ሁኔታ ቅኝ አገዛዝ ተብሎ ይጠራል። ሆኖም እነዚህ ባክቲርያ የማይገባ ቦታ ውስጥ የተቀመጡ እንደሆነ ማለትም እንደ ፊኛና የደም ስር ውስጥ፣ የቀሳሳን መመረዝ መነሻ ሊሆኑ ይችላሉ።

ሲፒኢ (Carbapenemase-Producing Enterobacteriaceae (CPE)) የኢንተርባክቲርያሲ ዘር ናቸው። እነዚህ በሽታዎች ካርባፕራምስ ተብለው የሚጠሩት አንቲባዮቲክ ኋይለኛ ለሆኑትን መንደሃኒቶች የመቋቋም ችሎታ ፈጥረዋል። ካርባፕራምስ የአንቲባዮቲክስ ተፈላጊ የሆኑት ክምችት ናቸው። ዶክቶሮችም በሌሎች አንቲባዮቲክስ ለመፈወስ ያቃቃቸውን በእነዚህ ካርባፕራምስ ለመጠቀም ያስችላቸዋል። በሆስፒታላችን ውስጥ የሲፒኢ በሽታ እንዳይራባ መከላከል አስፈላጊ ነው። ይህ ለመጨረሻ ጊዜ በሽታዎችን ለማከም ለማረጋገጥ ያስችላል።

ሲፒኢ ካለኝ ህክምና ያስፈልገኛል ወይ?

አይደል። አያስፈልግም። የሲፒኢ ህመም ያላቸውን በሽተኞች መታከም አያስፈልጋቸውም። ምክንያቱም እነዚህ ባክቲርያ አንጀት ውስጥ አለምንም ጉዳት ይኖራሉ። ምንም ችግር አያመጡም። ሆኖም በሲፒኢ ምክንያት የቀሳሳ መመረዝ ያጋጠማቸው እንደሆነ አንቲባዮቲክስ መውሰድ ያስፈልጋል።

ስለ ሲፒኢ የማጣራት ምርመራ የሚሰጠው መረጃ፤

በሽተኞቹ ሲፒኢ እንዳይኖራቸው ለምን ምርመራ ይደረግላቸዋል?

የሲፒኢ ምርመራ የትኖቹ በሽተኞች የተለከፉ መሆናቸውን ከታወቀ በኋላ የሲፒኢ መራባትና የቀሳሳን መመረዝ ለመከላከል ይረዳናል።

በሲፒኢ የተነሳ የቀሳሳ መመረዝ ለማከም በጣም አስቸጋሪ ነው። በሲፒኢ የተለከፈውን ሰው ማወቅ በጣም አስፈላጊ ነው። ምክንያቱም የቀሳሳ መመረዝ ካጋጠመ የህክምና ሰራተኞች ተላብለው የበለጠውን አንቲባዮቲክ (ጸረነፍሳት) ሊሰጡት ይችላሉ።

ለበሽተኞች የሲፒኢ ምርመራ እንዴት ነው የሚደረግላቸው?

ስኩትላንድ ሆስፒታል ውስጥ ለሚገቡ በሽተኞች መጀመሪያ ሲፒኢ እንዳይኖራቸው ምርመራ ይደረግላቸዋል። በሚከተሉት ምክንያቶች ሲፒኢ እንዳይኖራችሁ ልትጠየቁ ትችላላችሁ።

- ከስኩትላንድ ውጭ የሆነው ሆስፒታል ውስጥ ተኝታችሁ እንደሆነ (ይህም ለዕረፍት በምትመጡበት ጊዜ የደም ዳያላሲስ የተደረገላችሁ እንደሆነ)
- ወይም ሲፒኢ ካለው ሰው ጋር የኖራችሁ እንደሆነ ወይም
- ሌላጊዜ ሲፒኢ እንዳላችሁ የተረጋገጠ እንደሆነ

የሲፒኢ ምርመራ እንዴት ነው የሚደረግልኝ?

ለምርመራ የሚሆን ናሙና (ሳምፕል) የምትፈልጉ ከሆነ የህክምና አባል የሆነው ሰው ቂጣችሁ ውስጥ ጥጥ ያስገባል። ወይንም ከሰገራ ለምርመራ ናሙና (ሳምፕል) ሊወስዱ ይችላሉ። ሌሎች

ናምናዎችም (ሳምፕሎች) ሊያስፈልጉ ይችላሉ። ለምሳሌ ቀሩስል ወይም ለሽንት ለሚጠቀሙበት ቀጭን ላስቲክ ያስፈልጋል።

እነዚህ ናምናዎች (ሳምፕሎች) በሚወሰዱበት ጊዜ ምን ጊዜም በአክብሮትና ለብቻዎ ይሆናል።

የምርመራው ጥጥና ናምናዎች (ሳምፕሎች) የትኛው ባክቲርያ እንዳለበት ወደ ላቦራቶሪ ይላካል እና የናንተው የህክምና ቡድን ውጤቱን ይነግሩዎቻችኋል።

የምርመራውን ውጤት እስኪታወቅ ድረስ ለብቻዎ በአንድ ክፍል ውስጥ እንዲተኙ ሊጠየቁ ይችላሉ።

ሲፒኢ ምርመራ ተደርጎላቸው ውጤቱ በሽታው አዎንታዊ (ፖሲቲቭ) ከሆነ ለበሽተኞቹ የሚሰጠው መረጃ

የሲፒኢ ምርመራ ውጤቱ በሽታው አዎንታዊ (ፖሲቲቭ) ካመለከተ ምን እሆናለሁ?

የሲፒኢ ምርመራው ተደርጎላችሁ ፖሲቲቭ ከሆነ የሲፒኢ ባክተሪያ አላችሁ ማለት ነው። ይህ ሁኔታ አብዛኛውን ጊዜ ምንም ችግር አያመጣም በተለይም ጤናማ ለሆኑት ሰዎች። ምንም የሚያስከትለው ነገር የለም። የቀሩስሉ ማመርቀዝ ምልክት ካልተያዘችሁ ምንም ህክምና አያስፈልገውም።

በበሽታው የተለከፋችሁ እንደሆነ የናንተው ዶክተር የሲፒኢ ባክተሪያ ተሸካሚ መሆናችሁን ማወቁ በጣም አስፈላጊ ነው። ይህ ማለት ደግሞ በሽታችሁን ተሎ ለማከም የበለጠውን አንቲባዮቲክ (ጸረነፍሳት) ለመምረጥ ያስችላችዋል።

የሲፒኢ ምርመራችሁ ውጤት አዎንታዊ (ፖሲቲቭ) በሽታው መኖሩን ካመለከተ፣ ሆስፒታል ውስጥ እስካላችሁ ድረስ በየሳምንቱ ምርመራ ሊደረግላችሁ ይችላል።

ሆስፒታል ውስጥ ስቀመጥ የበሽታውን ማመርቀዝ ለመቆጣጠር ምን ይደረጋል?

ሆስፒታል ውስጥ በምትተኙበት ጊዜ አንድ አልጋ ብቻ ያለበት ክፍል ውስጥ እንድትተኙ ይደረጋል። ወይንም የናንተው ዶክተር የሲፒኢ በሽታውን ወደ ሌሎች በሽተኞች እንደማይተላለፉ ካረጋገጠ በኋላ ሊሆን ይችላል።

የበሽታው ማመርቀዝ ለመከላከል የሚደረገው ጥረት፣ ሽንት ቤት ከሄዳችሁ በኋላ በውሃና ሳሙና እጃችሁን በደንብ ማጠብ በጣም አስፈላጊ ነው። በተጨማሪ አልኮል ያለበት የእጅ ፎጣ መጠቀም ይቻላል። ሌላ አስፈላጊ ነገር ደግሞ የህክምና ነገሮች እንደ የሽንት ላስቲክስ (urinary catheters or intravenous drips) በእጃችሁ መያዝ ጥሩ አይደለም። ይህ በሲፒኢ ለሚመጣው በሽታ ለመከላከል ይጠቅማችኋል።

ሰዎች እኔን ለመጎብኘት/ለመጠየቅ ሊመጡ ይችላሉ ዎይ?

ሲፒኢ ተሸካሚ በሽተኞች፣ ሆስፒታል ውስጥ ተኝተው ጠያቂዎች ሊመጡ ይችላሉ። ደካማ የሆኑትን ጠያቂዎች፣ ልጆችና ህጻናቶች፣ ሆስፒታል ውስጥ መጥተው እንዲጠይቁችሁ ምክር አይሰጥም። እናንተን ለመጠይቅ ለመጡት ሁሉ ሲገቡና ሲወጡ እጃችሁን መታጠብ ይኖርባችዋል።

ከሆስፒታል ከወጣሁ በኋላ ምን እሆናለሁ?

ከሆስፒታል በምትወጡበት ጊዜ ሲፐርኪ ተሸካሚ ከሆናችሁ፣ ከጊዜ በኋላ ሊጠፋ ይችላል። እቤታችሁ ስትደርሱ ምንም የምትወስዱት ጥንቃቄ አይኖርም ነገር ግን በተለይ ሽንት ቤት ከሄዳችሁ በኋላ እጃችሁን በውኃና ሳሙና፣ በደንብ ማጠብ ይኖርባችኋል። የናንተው ዘመድ ወይ ንደኛ እቤታችሁ የሚያግዛችሁ ከሆነ፣ እናንተን ከማከም በፊትና ከማከሙ በኋላ እጁን በውሃና ሳሙና በደንብ ማጠብ ይኖርበታል። የአልጋ ምንጣፍ ልብሶችና ሌላ ጨርቃ ጨርቆች እንደ ድሮው ሊታጠቡ ይችላሉ።

እንደገና ወደ ሆስፒታል ወይም ሌላ የጤና አካባቢ በምትሄዱበት ጊዜ እናንተን የሚያከሙት ሰዎች ባለፈው ምርመራ የሲፐርኪ በሽታ ፖሲቲቭ እንደነበራችሁ ማሳወቅ በጣም አስፈላጊ ነው። ይህ የሲፐርኪ በሽታ እንዳይተላለፉ ለማድረግ ይጠቅማል። እንዲሁም የሲፐርኪ በሽታ እንደገና እንዳያጠቃችሁ ለመከላከል ይጠቅማል።

ተጨማሪ መረጃ ከየት አገኛለሁ?

ተጨማሪ መረጃ ከፈለጋችሁ እናንተን የሚያከሙት የነርሶች አባል ለሆኑት ወይም የህክምና ቡድን አነጋግሩዎቸው። እነሱም በናንተ ምትክ ሆነው ለአካባቢው የበሽታ መቆጣጠሪያ ቡድን ደውለው ሊያነጋግሩዎቸው ይችላሉ።

እናንተን ለሚጠበቁት የህክምና ቡድን ማንኛውም ጥያቄ ቢኖራችሁ በስር ካለው ቦታ ላይ ጻፉላችኋል።

**ይህ ጽሁፍ በሌሎች ቋንቋዎችም ይገኛል በተጨማሪም በትልልቅ ፊደሎች የተጻፈ ይኖራል፡
በቀላሉ ሊነበብም ይችላል፡ በብረይልም ኣለ (ይህ ብረይል በእንግሊዘኛ ቋንቋ ብቻ ነው)**

የዚህ ጽሁፍ ግልባጭ ለመጠየቅ ማለትም በሌላ ቋንቋ ወይም ሌላ አቀራረብ የተጻፈ በሄልዝ ፕሮቴክሽን ስኮትላንድ (Health Protection Scotland) ብላችሁ በሚቀጥሉት አ.መይል አድራሻና ስልክ ቁጥር መደወል ትችላላችሁ፡

NSS.HPSHAIScreening@nhs.net

**Health Protection Scotland
Meridian Court, 5 Cadogan Street, Glasgow G2 6QE
0141 300 1100**